

Rygestoptilbud til udsatte borgere

23/1828

Beslutningstema

Orientering og drøftelse af eventuel videreførelse af det satspuljefinansierede rygestoptilbud til udsatte borgere "Farvel og tobak".

Indstilling

Direktionen indstiller, at Senior-, Social- og Sundhedsudvalget

- orienteres om erfaringerne fra projektet "Farvel og tobak" og
- drøfter om tilbuddet evt. skal videreføres.

Sagsfremstilling

Siden begyndelsen af 2021 har Sundhedshuset haft det satspuljefinansierede rygestoptilbud til udsatte borgere "Farvel og Tobak". Projektet ophører ultimo 2023 og med projektets afslutning er der ikke længere finansiering af et tilpasset rygestoptilbud til udsatte borgere.

Målgruppen for projektet er udsatte borgere, primært borgere med en psykisk sygdom, som ønsker at stoppe med at ryge.

I projektet er målgruppen tilbudt et særligt tilrettelagt rygestop tilbud. Med projektet har det været muligt at afprøve forskellige, til målgruppen, tilpassede metoder, som alternativ til de alment orienterede gruppeforløb, som de fleste kommuner kører.

Projektet foregår i et samarbejde mellem Sundhedshuset og Socialrådets bo- og dagtilbud samt andre aktører, hvor målgruppen er aktuel. I samarbejdet mellem Socialrådet og Sundhedshuset hjælper de socialfaglige medarbejdere med rekruttering af borgere samt motivationsarbejde mellem mødegangene. Én af de betydende faktorer er, at rygestoprådgiverne afholder størstedelen af projektets rygestopaktiviteter i de tilbud, hvor borgerne i forvejen færdes. Kun få borgere i målgruppen har ønsket individuelle forløb og i de tilfælde afholdes de i Sundhedshuset.

Da projektet slutter ved udgangen af 2023, fremlægges her de foreløbige erfaringer og resultater fra den løbende evaluering.

Igennem projektperioden er der løbende blevet evalueret og på den baggrund sket tilpasning af projektets aktiviteter. Erfaringerne viser, at det målrettede og tilpassede tilbud har haft en meget positiv betydning for dels om udsatte borgere kan nedbringe eller stoppe deres rygning og dels den oplevede kvalitet af et rygestoptilbud for målgruppen ift. de ordinære rygestoptilbud i Sundhedshuset.

En opgørelse af deltagelse pr. januar 2023 viste, at i alt 115 borgere har deltaget i projektet. Heraf har 23 borgere modtaget et individuelt forløb og 92 borgere har deltaget på i alt 12 gruppeforløb. Rygestopraten ved forløbenes ophør er i 2022 for gruppeforløb 46% og individuelle forløb 32 %. Til sammenligning er rygestopraten ved de ordinære tilbud 65 % (2021).

Den løbende evaluering viser desuden at målgruppen:

- foretrækker lukkede gruppeforløb hvis det kan ske sammen med kendte andre og i vante omgivelser, hvor den socialfaglige medarbejder ofte har deltaget både til støtte for borgerne og for rygestopvejlederen.
- har brug for længere forløb, typisk 8-10 mødegange samt opfølgingsmøder.

- i høj grad har brug for økonomisk tilskud til nikotinerstatning. Det har betydning både for rekruttering og fastholdelse i indsatsen samt for at opnå røgfrihed
- har brug for mere hjælp og støtte til fastholdelse/deltagelse i forhold til rygestopforløbet og kontakt/støtte mellem mødegangene. Her er det støttende arbejde af både Socialområdets medarbejdere og rygestopmedarbejderne et væsentligt aspekt.
- har nogenlunde samme frafaldsrate som hos deltagere i ordinære rygestopforløb, når der samtidig er afsat ressourcer til løbende støtte til fastholdelse
- oplever mere lighed i sundhed, ved at der tages højde for målgruppens udfordringer
- oplever positive sidegevinster ved at fx alkohol- og stofmisbrug kan reduceres

Med projektet er det muligt at give borgerne tilskud til nikotinerstatning i form af værdibeviser som kan indløses på apotekerne. Der kan gives op til 6 værdibeviser af 450 kr. pr forløb. Antallet af værdibeviser pr forløb er fastlagt efter Sundhedsstyrelsens anbefalinger på området.

Sundhedshuset er jf. KLS økonomiaftaler og sundhedsaftalerne forpligtiget til at levere rygestop til borgere henvist fra egen læge og sygehuse. Derfor er det ikke muligt fx at nedprioritere de almene rygestophold til fordel for indsatser målrettet socialt udsatte. Sundhedshuset kan således ikke umiddelbart indenfor nuværende budget finde de nødvendige midler eller tilpasse aktiviteter. Hvis udvalget ønsker at fastholde tilbuddet, skal der derfor findes finansiering hertil.

Der er udarbejdet to modelforslag. Dels med udgangspunkt i fortsættelse af aktivitetsniveau som i projektet, model 1. Dels med et lavere aktivitetsniveau, model 2.

- 1) Model 1: Fortsættelse med samme aktivitetsniveau som i projektperioden. 104 borger kan få et holdtilbud eller individuelt tilpasset tilbud pr år.
Der afsættes midler til 1) ansættelse af rygestopmedarbejder med ansvar for fortsat løbende tilpasning af aktiviteter, proaktiv rekruttering, tæt samarbejde med socialfaglige medarbejdere på Socialområdets bo- og dagtilbud samt tæt opfølgning med borgere ift. at sikre motivation og fastholdelse. 2) 4 værdibeviser til nikotinerstatning, svarende til 2-3 mdr. forbrug pr. deltager.
I alt: 675.000 kr. pr år.
- 2) Model 2: Fortsættelse med et aktivitetsniveau som rummer det forventede behov på sigt, og samtidig mulighed for at lave opsøgende samarbejder med andre aktører. I model 2 kan ca. 65 borgere årligt, få et holdtilbud eller individuelt tilpasset tilbud.
Der afsættes midler til 1) ansættelse af rygestopmedarbejder med ansvar for fortsat løbende tilpasning af aktiviteter, proaktiv rekruttering, tæt samarbejde med socialfaglige medarbejdere på Socialområdets bo- og dagtilbud samt tæt opfølgning med borgere ift. at sikre motivation og fastholdelse. 2) 4 værdibeviser til nikotinerstatning, svarende til 2-3 mdr. forbrug pr. deltager.
I alt: 440.000 kr. pr år.

Senior-, Social- og Sundhedsudvalget er 8. juni inviteret til temamøde om emnet, tilbuddets indhold, erfaringer og resultater.

Derudover har Udsatterådet udtrykt ønske om, at Svendborg Kommune, så vidt muligt, fastholder tilbuddet.

Økonomiske og erhvervsmæssige konsekvenser

I henhold til budgetprocedure for budget 2024 er kommunens principper for rammestyring og kommunens økonomi, at fagudvalgene ikke kan fremsende udvidelsesforslag, men at forslagene skal prioriteres inden for udvalgenes egne rammer.

Beslutning i Senior- Social- og Sundhedsudvalget den 09-05-2023

Udvalget beslutter at afvente budgetlægningen for 2024.

Der var afbud fra Dorthe Ullemose (O).

Afbud:

Dorthe Ullemose

BILAG: